

Dosarul nr. 2rc-15/24
2-21187501-01-2rc-21022024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Boțan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, M. Anton)

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de SRL „Cereale Căinari”, reprezentată de avocatul Rotaru Dorel,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Magda-Tur” împotriva SRL „Cereale Căinari”, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul depus de SRL „Cereale Căinari” pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2021, SRL „Magda-Tur” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cereale Căinari”, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Magda-Tur”.

S-a încasat de la SRL „Cereale Căinari” în beneficiul SRL „Magda-Tur” suma de 38 118 de lei cu titlu de datorie și suma de 1 143,54 de lei cu titlu de taxă de stat (f. d. 72).

La 27 octombrie 2023, SRL „Cereale Căinari” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând amânarea achitării taxei de stat și repunerea în termenul de declarare a apelului (f. d. 86-88).

Prin încheierea din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit apelul depus de SRL „Cereale Căinari” pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 105-110).

La 28 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, SRL „Cereale Căinari”, reprezentată de avocatul Rotaru Dorel a depus recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi hotărâri, prin care apelul să fie repus în termen, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, pentru judecarea apelului în fond (f. d. 112-114).

În motivarea recursului, a invocat că deși la materialele cauzei este anexată scrisoarea instanței de fond din 30 august 2023 privind expedierea actului judecătoresc la sediul întreprinderii pe adresa XXXXX, la dosar lipsește dovada recepționării acesteia.

Cu referire la scrisoarea de expediere a actului judecătoresc la data de 30 august 2023 la adresa de email a întreprinderii, din motive necunoscute aceasta a nimerit în categoria mesajelor „spam”, care nu sunt accesate din motive de securitate.

La fel, recurentul a menționat că nu a recepționat nici copia acțiunii.

Recurentul a specificat că prin restituirea arbitrară a cererii de apel, se încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că încheierii recurate a fost emisă la 13 decembrie 2023.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 decembrie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă, prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de

la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din suportul probator prezentat la materialele dosarului rezultă că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Din actele cauzei rezultă că SRL „Magda-Tur” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Cereale Căinari”, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat spre examinare conform procedurii de soluționare a cererilor cu valoare redusă, acțiunea înaintată de SRL „Magda-Tur”. Totodată, participanții la proces au fost informați că soluționarea cererii de chemare în judecată va avea loc unipersonal, în lipsa părților, la data de 23 martie 2023 (f. d. 57).

Încheierea din 30 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost expediată SRL „Cereale Căinari” la adresa: XXXXX (indicată în cererea de apel și recurs), care a fost restituită instanței cu mențiunea „plecat” (f. d. 59-60).

La 22 martie 2023, SRL „Cereale Căinari” a depus cerere, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată pentru a face cunoștință cu materialele cauzei (f. d. 64-65).

Prin încheierea din 23 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a stabilit un nou termen pentru soluționarea cererii de chemare în judecată.

S-a stabilit pârâtului termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, pentru prezentarea referinței scrise, fiindu-i comunicat că termenul acordat este unul de decădere în prezentarea ulterioară de probe și a referinței, în caz contrar cauza se va examina în baza materialelor anexate la dosar (f. d. 66-67).

Încheierea din 23 martie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, precum și cererea de chemare în judecată, au fost expediate SRL „Cereale Căinari” prin intermediul poștei electronice la adresa XXXXX, indicată în cererea de amânare (f. d. 68).

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 18 august 2023.

Potrivit scrisorii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 30 august 2023, SRL „Cereale Căinari” i-a fost expediat dispozitivul hotărârii din 18 august 2023 la adresa: XXXXX, însă date privind recepționarea dispozitivului hotărârii, la materialele cauzei lipsesc (f. d. 73).

Totodată, la 30 august 2023, instanța de fond a expediat SRL „Cereale Căinari”, prin intermediul poștei electronice la adresa XXXXX, dispozitivul hotărârii din 18 august 2023 (f. d. 76).

La 27 octombrie 2023, SRL „Cereale Căinari” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 18 august 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de atac invocând că recent întâmplător a aflat de pe portalul instanței despre hotărârea contestată (f. d. 86-88).

Ca urmare, prin încheierea din 13 decembrie 2023, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea depusă de SRL „Cereale Căinari” privind repunerea în termen a apelului și a restituit apelul declarat de SRL „Cereale Căinari”, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia ca fiind tardiv, deoarece cererea de apel a fost depusă de SRL „Cereale Căinari”, peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii a Judecătorei Chișinău, sediul Central a fost pronunțat la 18 august 2023, iar cererea de apel a fost depusă de către SRL „Cereale Căinari”, numai la 27 octombrie 2023, pe când termenul-limită de declarare al apelului a fost data de 17 septembrie 2023 (zi de duminică), însă reieșind din prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care prevede că dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare – 18 septembrie 2023 (zi de luni).

Completul de judecată nu poate reține argumentul invocat de SRL „Cereale Căinari”, precum că nu a cunoscut despre emiterea hotărârii instanței de fond.

Or, cert este faptul că recurentul a cunoscut că pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se află spre examinare prezenta cauză civilă, solicitând prin cererea depusă la 22 martie 2023, să fie amânată ședința de judecată stabilită pentru data de 23 martie 2023 și acordarea unui termen pentru a face cunoștință cu materialele cauzei (f. d. 64-65), iar prin încheierea din 23 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a stabilit pârâtului un nou termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, pentru prezentarea referinței scrise, fiindu-i comunicat că termenul acordat este unul de decădere în prezentarea ulterioară de probe și a referinței, în caz contrar cauza se va examina în baza materialelor anexate la dosar (f. d. 66-67).

Mai mult ca atât, încheierea din 23 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și cererea de chemare în judecată, au fost expediate SRL „Cereale Căinari” prin intermediul poștei electronice la adresa XXXXX, indicată în cererea de amânare (f. d. 68).

În conformitate cu art. 102 alin. (7) din Codul de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal. Citațiile și înștiințările expediate la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate.

Completul de judecată statuează că, instanța de apel întemeiat a respins alegațiile recurentului cu referire la faptul că mesajele expediate de instanța de fond la adresa electronică a SRL „Cereale Căinari”, au fost plasate în categoria mesajelor „spam”, care nu sunt accesate din motive de securitate, or, deoarece SRL „Cereale Căinari” a indicat această modalitate de comunicare, avea obligația de a depune diligență de a asigura recepționarea acestora cu atât mai mult că mesajele aflate în această categorie pot fi vizualizate.

Completul de judecată relevă că, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 13 decembrie 2023, corect a restituit cererea de apel depusă de SRL „Cereale Căinari” împotriva hotărârii din 18 august 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece calea de atac a fost exercitată tardiv.

În context, instanța de apel justificat a reținut că SRL „Cereale Căinari” a declarat apelul peste termen, iar temeiuri de repunere în termen lipsesc.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că SRL „Cereale Căinari” urma să depună diligența necesară pentru a se informa de derularea procesului, în scopul realizării drepturilor procesuale, inclusiv dreptul de exercitare a căii de atac în termenul prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate, se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de SRL „Cereale Căinari”, reprezentată de avocatul Rotaru Dorel.

Se menține încheierea din 13 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă SRL „Magda-Tur” împotriva SRL „Cereale Căinari”, intervenientului accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni